Развіццё маўлення

Тэксты для дадатковага чытання

2 клас

Складальнік
А. М. Маладцова

Дапаможнік для вучняў
устаноў агульнай сярэдняй адукацыі

М а з ы р
"Выснова"
2 0 2 1

Дарагі вучань!

Дапаможнік па чытанні запрашае працягнуць цікавае падарожжа. Праз мілагучнасць роднай мовы ты навучышся слухаць і разумець мову роднай прыроды, пазнаеш хараство сямейных і сяброўскіх зносін, разнастайныя цуды і таямніцы жыцця, адкрыеш сваё чулае сэрца міласэрнасці.

Пазнавальныя творы чытанкі дапамогуць табе не толькі правільна і бегла чытаць, але разумець сэнс і галоўную думку твора. На кожным занятку ты будзеш сустракаць новыя незразумелыя словы. Слоўнік растлумачыць іх сэнс і дапаможа асэнсаванаму ўспрыманню беларускай мовы. А пытанні і заданні паспрыяюць развіццю актыўнай слухацкай пазіцыі, маўлення, памяці і мыслення.

Поспехаў табе!

Умоўныя абазначэнні:

— размінка

— заданні

РМ — развіццё мовы

— слоўнік

— пытанні

КОЛЕРЫ ГОДА. ВОСЕНЬ

Чытайце, замяняючы малюнкі словамі.

І туманныя -ы і -і — вось яны —
На с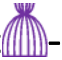-е ляжаць у іскрынках расы,
Пахнуць -ам і верасам сонечнай восені,
І рыпяць па дорогах цяжкія -ы.

Сяргей Грахоўскі [1]

Асенняе лісце схавала літару галоснага гука: 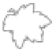 = ☐.

нижней утолщённой части дерева, растения, которая прилегает к корню[1]; шелохнулась[2], рассуждают[3], чудо[4], потайной[5].

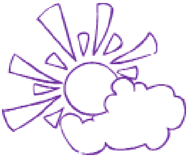

Пад ялінай

Пад ялінай ля камля[1]
Зварухнулася[2] зямля.
А лісічкі-в сялушкі
Падняліі адразу вушкі.
Развважаюць[3]: што за цуд[4]?
Што за зв р схаваўся тут?

Хто мо-жа тут сха-ва-цца?

Можа, гэта робіць крот
Пад зямлёй та мны[5] ход?

родственник[6].

Можа, гэта чарвякі?
Можа, проста жук які?
Гэта ж іхні сваячок[6] —
Таўсцячок-баравічок.
У. Скарынкін [2, 37]

1. Дзе адбываецца дзеянне? Хто нарадзіўся ў лесе? Якое дрэва дало прытулак грыбу?
2. Чаму грыбы нараджаюцца толькі летам і восенню?
3. Хто такія "лісічкі-весялушкі"? Падкрэсліце ў вершы.
4. Чаму баравічка назвалі "таўсцячок"?

Знайдзіце ў запісе назвы 5 грыбоў. Запішыце.

Баравікмахавіклісічкігруздапёнак

краски, цвета[7]; идёт[8], грибной[9], мохнатый[10], домики[11].

Адкуль фарбы[7]?

На радасць нам усё часцей
Цярушыць[8] дожджык-грыбасей[9].
Кашлаты[10] лес зямлю сагрэў —
Хацінкі[11] выраслі між дрэў.
Рыгор Бохан [3, 16]

Літаратура

1. Грахоўскі С. Верасень. http://www.listapad.ru/vershy/verasen.
2. Сцяжынка: Чытанка для 3–4-х кл. / аўтар-склад. Г. Каржанеўская. Мінск: НМЦэнтр, 1997. 240 с.: іл.
3. Саковіч П. Пакліч у госці сонца: зб. тв. для пазакл. чытання / склад.: Л. Ф. Кузняцова, Н. У. Антонава. Мінск: Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі, 2012. 248 с. (Школьная бібліятэка).
4. Цудадзейны карагод: зб. тв. для пазакл. чытання ў 3-м кл. У 2 ч. Ч. 1 / уклад. І. Г. Волкава. Мінск: Нар. асвета, 2018. 264 с.: іл. (Школьная бібліятэка).
5. Залатая раніца: казкі, апавяданні, вершы: для дзяцей мал. шк. узросту / уклад. В. Аляксеева. Мінск: Звязда, 2015. 240 с. (Школьная бібліятэка).
6. https://poplavi.schools.by/news/931099.
7. Вясёлка: вершы, апавяданні, казкі / уклад. Т. Тарасава. Мінск: Юнацтва, 1987. 224 с.: іл.
8. Ліпскі У. Сакрэты колераў вясёлкі: апавяданні, казкі, вершы: [для дзяцей дашк. і мал. шк. узросту]. Мінск: Адукацыя і выхаванне, 2014. 119 с. (Бібліятэка часопіса "Вясёлка". Жывая класіка).
9. Вясёлка. № 2, 9–11. 2017.
10. Паўлаў У. Згадка на дабро: Вершы, забаўлянкі-пазнаванкі, загадкі, паэма-казка: для мал. шк. узросту / маст. Я. А. Ларчанка. Мінск: Маст. літ., 2004. 111 с.: іл.
11. Пісьмянкоў А. Незабудкі: вершы. Мінск: Юнацтва, 2000.
12. Галубовіч Я. Хто рукавічку згубіў: апавяданні, казкі: кніга для дзяцей дашк. і мал. шк. узросту. Мінск: Нар. асвета, 2012. 158 с.
13. Буся. № 1. 2020.
14. Валодзька С. Вясёлка: вершы, апавяданні, казкі, п’есы, песні / уклад. М. А. Маляўка. Мінск: Маст. літ., 2012. 279 с.: іл.

Змест

Дарагі вучань! 3

КОЛЕРЫ ГОДА. ВОСЕНЬ 4

МАЁЙ РАДЗІМЫ ДЗІЎНЫ СВЕТ 10

ЖЫВАЯ КНІГА БЕЛАРУСКАЙ ПРЫРОДЫ 17

КОЛЕРЫ ГОДА. ЗІМА 23

СУСТРЭЧА З КАЗКАЙ 30

УРОКІ ЖЫЦЦЯ 39

КЛОПАТ ПРА ТЫХ, ХТО НАВОКАЛ 45

КОЛЕРЫ ГОДА. ВЯСНА 53

СЯМ'Я — ПРЫТУЛАК ДАБРЫНІ 61

КОЛЕРЫ ГОДА. ЛЕТА 68

Літаратура 74